

PWYLLGOR ARCHWILIO PERFFORMIAD

Cofnodion cyfarfod o'r Pwyllgor Archwilio Perfformiad a gynhaliwyd yn Ystafell Bwyllgora 1a, Neuadd y Sir, Rhuthun, Dydd Iau, 7 Rhagfyr 2017 am 9.30 am.

YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr Ellie Chard, Ann Davies, Hugh Irving (Is-Gadeirydd), Huw Jones (Cadeirydd), Geraint Lloyd-Williams, Bob Murray, Arwel Roberts, Peter Scott a David Williams

Roedd yr Aelodau Arweiniol, Brian Jones a Richard Mainon, yn bresennol ar gais y Pwyllgor.

Roedd yr Aelodau Arweiniol, Julian Thompson-Hill a Tony Thomas, hefyd yn bresennol.

Arsylwr – Y Cyngorydd Emrys Wynne

Cynrychiolydd Swyddfa Archwilio Cymru – Charlotte Owen

HEFYD YN BRESENNOL

Pennaeth Gwella Busnes a Moderneiddio (AS), Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol (TW), Rheolwr Adain – Rheoli Rhwydwaith (TT), Swyddog Cwynion Statudol a Chorfforaethol (KR), Rheolwr Gwella Gwasanaethau (FA), Cydlynnydd Archwilio (RE) a Gweinyddwr Pwyllgorau (SJ).

Estynnodd y Cadeirydd groeso cynnes i Alan Smith, Pennaeth Gwella Busnes a Moderneiddio, a Charlotte Owen o Swyddfa Archwilio Cymru.

1 YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cyng. Martyn Holland a'r Prif Weithredwr, Mohammed Mehmet.

2 DATGAN CYSYLLTIAD

Ni fu i unrhyw Aelod ddatgan cysylltiad personol na chysylltiad sy'n rhagfarnu ag unrhyw fusnes a oedd i'w ystyried yn y cyfarfod.

3 MATERION BRYD FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Dim.

4 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF

Cyflwynwyd cofnodion y Pwyllgor Archwilio Perfformiad a gynhaliwyd ar 28 Medi 2017.

Materion yn codi -

Tudalen 3 – (taflen wybodaeth) Asesiadau Athrawon a Chanlyniadau Arholiadau Dros Dro – Cadarnhaodd y Cydlynnydd Archwilio ei bod hi a'r Cadeirydd wedi cwrdd â Phennaeth Addysg a Gwasanaethau Plant i drafod y dewisiadau o ran gwahodd ysgolion uwchradd unigol i gyfarfodydd y Pwyllgor. Cadarnhawyd bod sesiwn hyfforddiant wedi ei drefnu ar gyfer 29 Ionawr 2018 i wella dealltwriaeth yr Aelodau o'r rolau mewn perthynas â monitro perfformiad ysgolion. Bydd GwE ac uwch swyddogion yr Adran Addysg yn hwyluso'r sesiwn.

Eitem 6 – Rhaglen Her a Chefnogaeth newydd GwE – holodd y Cadeirydd a yw Estyn wedi ail-arolygu GwE fel y nodir yn y cofnodion. Cadarnhaodd y swyddogion bod ail-arolygiad wedi ei gynnal a bod y rheoleiddiwr yn hapus gyda'r cynnydd. Cytunodd y Cydlynnydd Archwilio i ofyn am yr adroddiad diweddaraf a'i gylchredeg i Aelodau'r Pwyllgor.

PENDERFYNWYD – y dylid, yn amodol ar yr uchod, derbyn a chymeradwyo Cofnodion y cyfarfod Pwyllgor Archwilio Perfformiad a gynhaliwyd ar 28 Medi 2017 fel cofnod cywir.

5 DATBLYGU STRATEGAETH CYNNAL A CHADW PRIFFYRDD

Cyflwynodd Aelod Arweiniol Priffyrdd, Cynllunio a Datblygu Cynaliadwy a Phennaeth Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol adroddiad y Rheolwr Asedau Priffyrdd a Risg (a gylchredwyd ymlaen llaw) i ddarparu gwybodaeth i'r Pwyllgor am effeithiolrwydd y buddsoddiad sydd wedi ei wneud i wella a chynnal rhwydwaith ffyrdd y sir dan y Cynllun Corfforaethol blaenorol a'r strategaeth arfaethedig ar gyfer parhau i fuddsoddi yn y rhwydwaith yn ystod cyfnod y Cynllun Corfforaethol newydd. Dywedodd yr Aelod Arweiniol, ers cael ei benodi i'r Cabinet, ei fod wedi ymweld â phob ardal yn y sir i sgwrsio gyda thrigolion a busnesau am eu pryderon ynghylch materion priffyrdd penodol yn eu hardaloedd.

Drwy gyflwyniad PowerPoint bu i'r Rheolwr Asedau Priffyrdd a Risg ddarparu gwybodaeth am gyflwr presennol priffyrdd y sir a strategaeth arfaethedig y gwasanaeth ar gyfer ei gynnal a'i gadw yn y dyfodol. Yn ystod y cyflwyniad:

- Dywedwyd bod hyd ffyrdd Dosbarth A, B, C a di-ddosbarth y sir yn 1415.7km (nid yw'r tair cefnffordd wedi eu cynnwys gan mai Is-adran Trafnidiaeth Llywodraeth Cymru sy'n gyfrifol am gostau eu cynnal a'u cadw)
- Soniwyd am y methodolegau ar gyfer asesu ac adrodd ar gyflwr priffyrdd, achosion methiannau yn y briffordd a'r gwaith ymyrraeth/atal i fynd i'r afael â methiannau ac i ddiogelu rhag dirywiad pellach. Pwysleisiwyd bod y dangosydd cenedlaethol mewn perthynas ag asesiadau cyflwr priffyrdd, a wneir drwy'r dull Scanner, yn berthnasol i 32% o ffyrdd Sir Ddinbych yn unig. O ganlyniad, mae'r Awdurdod wedi datblygu ei ddull gweledol ei hun i werthuso cyflwr holl ffyrdd y sir. Mae'r dull hwn yn ddefnyddiol dros ben ar gyfer ffyrdd nad ydynt yn rhan o ddull Scanner. Dangoswyd enghreifftiau o'r dull hwn fel rhan o'r cyflwyniad a darparwyd ystadegau i ddangos sut mae cyflwr y rhwydwaith wedi gwella bob blwyddyn rhwng 2011 a 2017
- Mae cyflwr ffyrdd y sir wedi gwella a'r pryderon i'r dyfodol yw gallu ariannol y Cyngor i barhau i fuddsoddi mewn gwelliannau a gwaith atgyweirio,

prosiectau gwaith draenio a chynaliadwyedd gwaith atgyweirio yn y tymor canolog a'r hirdymor. Mae'r risg yn sgil cyfyngiadau ariannol yn gallu peryglu perfformiad yr Awdurdod mewn perthynas â dangosyddion perfformiad cenedlaethol cyflwr ffyrdd.

- Y dull arfaethedig ar gyfer cyfnod y Cyngor newydd yw ceisio cadw a chynnal cyflwr presennol y rhwydwaith (o leiaf). Mae'r dull hwn yn seiliedig ar y rhagdybiaeth y bydd lefelau presennol o gyllid cyfalaf a refeniw yn aros fel ag y maent. Bydd ffyrdd, yn sgil lefelau defnydd ac effaith y tywydd, yn dirywio'n barhaus. Fodd bynnag, rhagwelir, drwy fabwysiadu dull ataliol i waith atgyweirio, defnyddio cyllid refeniw yn arloesol, gweithio'n agosach gyda gwasanaethau eraill a gwneud trefniadau priodol er mwyn gwneud y mwyaf o'r cyllid sydd ar gael, y bydd y Cyngor yn gallu cadw'r rhwydwaith fel y mae yn ei gyflwr presennol.
- Byddwn yn gwneud cais am gyllid gan Lywodraeth Cymru ar gyfer prosiectau cyfalaf mawr.

Wrth ymateb i gwestiynau'r Aelodau gwnaeth yr Aelod Arweiniol a'r swyddogion perthnasol y sylwadau canlynol:

- Eglurwyd yr anawsterau technegol wrth osod y lefelau cywir wrth ail-osod gylliau fel rhan o waith cynnal a chadw priffyrdd
- Pwysleisiwyd bod yn rhaid i'r Cyngor fuddsoddi yn ei rwydwaith priffyrdd neu mi fydd yr holl welliannau dan Gynllun Corfforaethol 2012-17 yn cael eu colli
- Cadarnhawyd y byddant yn parhau i lobio Llywodraeth Cymru am gyllid ar gyfer prosiectau cyfalaf mawr. Yn y cyfamser mae'n ddyletswydd ar y Cyngor i gadw ffyrdd mewn cyflwr 'diogel' i sicrhau diogelwch y defnyddwyr.
- Cadarnhawyd bod yr amcangyfrif cost yn Atodiad 1 yn cynnwys yr holl gostau sy'n ymwneud â gwaith cynnal a chadw priffyrdd, gan gynnwys costau paratoi a chostau sy'n gysylltiedig â gwaredu deunyddiau gwastraff
- Eglurwyd bod rhywfaint o'r gwaith cynnal a chadw yn cael ei wneud yn fewnol ond bod y rhan fwyaf yn cael ei wneud gan gontractwyr preifat ar restr y Cyngor o gontractwyr cymeradwy. Gan fod y contractwyr hyn ar y fframwaith mae eu gwaith dan warant a byddai unrhyw broblem yn cael ei ddatrys dan eu cytundeb gyda'r Cyngor. Mae'r fframwaith yn darparu sicrwydd ansawdd i'r Cyngor.
- Mae gofyn i gwmnïau gwasanaeth cyhoeddus roi rhybudd ymlaen llaw i'r Cyngor os ydynt yn bwriadu gwneud unrhyw waith sy'n golygu cloddio'r briffordd. Mae ganddynt hefyd rwymedigaeth gyfreithiol i sicrhau eu bod yn gadael y briffordd yn ei chyflwr gwreiddiol ar ôl gorffen eu gwaith. I sicrhau bod yr holl ofynion yn cael eu bodloni bydd swyddogion y Cyngor yn archwilio cyflwr y briffordd ddwywaith ar ôl i'r cwmni orffen y gwaith. Ar y cyfan, mae cyflwr ffyrdd ar ôl gwaith cwmnïau gwasanaeth cyhoeddus yn well na'u cyflwr cyn i'r gwaith ddechrau.
- Cadarnhawyd bod modd i gwmnïau gwasanaeth cyhoeddus ail-wynebu ffordd ar ôl gwaith gydag arwynebedd dros dro am hyd at chwe mis h.y. oherwydd cost asffalt. Gallan nhw wedyn swmp-brynu'r deunydd i'w ddefnyddio ar gyfer sawl prosiect sy'n rhoi mwy o werth am arian iddynt, ac felly mae'n fwy economaidd iddynt gwblhau nifer o brosiectau ar yr un pryd

- Eglurwyd mecanwaith arolygu SCRIM ar gyfer mesur gwrthiant sgidio ar ffyrdd, ac amlygwyd nifer o brosiectau cynnal a chadw lle'r oedd y dull hwn yn ddefnyddiol iawn
- Pwysleisiwyd pwysigrwydd ansawdd y broses 'cau uniadau' wrth ymgymryd â gwaith cynnal a chadw er mwyn atal dirywiad pellach yn ffabrig y briffordd
- Cadarnhawyd y byddai amserlenni gwaith cynnal a chadw priffyrdd lleol yn cael eu trafod yn ystod cyfarfodydd y Grwpiau Ardal Aelodau perthnasol. Mae amserlenni gwaith yn cael eu llunio yn seiliedig ar y risgiau i ddefnyddwyr y ffordd. Hefyd, mae gyliau a ffosydd yn cael eu blaenoriaethu ar gyfer clirio a gwagio yn seiliedig ar y risg i breswylwyr, busnesau a difrodi i'r briffordd
- Rhoddwyd gwybod i'r Pwyllgor bod hawliadau trydydd parti yn erbyn yswiriant y Cyngor oherwydd difrod a achoswyd yn sgil cyflwr ffyrdd yn fychan iawn. Anaml iawn y mae'n rhaid i gwmni yswiriant y Cyngor dalu allan i hawlwr trydydd parti. Mae'r sefyllfa yn un debyg o ran llwybrau, palmentydd a llwybrau troed. Fodd bynnag, nid ydynt yn ffurfio rhan o'r strategaeth arfaethedig ar gyfer Cynnal a Chadw Priffyrdd, byddai'r gwaith cynnal a chadw hwn yn amodol ar gais ariannol i'r Grŵp Buddsoddi Strategol.
- Cadarnhawyd y byddai swyddogion Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol yn gwneud pob ymdrech i weithio gyda staff Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd a datblygwyr i gael y budd mwyaf i'r Cyngor, y gwasanaeth a'r rhwydwaith ffordd yn gyffredinol drwy sicrhau cytundebau Adran 278 effeithiol gyda cheisiadau cynllunio
- Cynghorwyd bod cyrbau isel bellach yn cael eu hystyried fel mater o drefn pan fo angen gwneud unrhyw waith cynnal a chadw, gyda chyrbau isel yn cael eu creu pan fo'n ddiogel ac yn briodol gwneud hynny
- Yn ystod ymarfer 'Sgwrs y Sir' i dderbyn barn preswylwyr am y Cynllun Corfforaethol a'r Cynllun Lles newydd, mai ychydig iawn o bobl a soniodd am gyflwr ffyrdd y sir. Mae hyn o bosibl yn dangos bod preswylwyr ar y cyfan yn fodlon ar eu cyflwr
- Anogwyd Aelodau i roi gwybod am unrhyw broblem sy'n cael ei dwyn i'w sylw o ran cyflwr priffyrdd, gyliau a ffosydd ac ati, sydd angen gwaith cynnal a chadw neu glirio/gwagio ac ati, drwy gysylltu â Chanolfan Gwasanaethau i Gwsmeriaid y Cyngor, a fydd wedyn yn atgyfeirio'r broblem i'r gwasanaeth

Roedd Aelodau'r Pwyllgor yn credu y dylid cysylltu â Llywodraeth Cymru i ofyn am gymorth ariannol i ymgymryd â sawl prosiect gwella priffyrdd. Mae rhai prosiectau eisoes wedi eu cwmpasu a'u dylunio ond, oherwydd cyfyngiadau ariannol, yn amhosibl eu cyflawni yn y tymor byr a chanolig. Teimlodd y Pwyllgor y dylid gwahodd Ysgrifennydd Cabinet Llywodraeth Cymru dros yr Economi a Thrafnidiaeth i gwrdd â'r Pwyllgor yn y flwyddyn newydd i drafod cyllid priffyrdd ar gyfer y sir.

Roedd y Pwyllgor hefyd yn credu y dylai datblygiad ffordd osgoi Llanelwy ymddangos ar raglen prosiectau'r Cyngor, oherwydd y byddai hyn yn gysylltiad hanfodol rhwng gogledd a de'r sir a fyddai'n cefnogi datblygiad yr economi ar draws y sir gyfan ac yn gwella incymau a ffyniant. Er bod y swyddogion yn cytuno â'r angen am y ffordd gyswllt bwysig hon, bu iddynt rybuddio Aelodau y gallai ardal

arwyneb ffordd ychwanegol gynyddu rhwymedigaethau ariannol a chyfreithiol y Cyngor o ran cynnal a chadw.

Cytunodd y swyddogion y byddai'n fuddiol rhoi gwybod i breswylwyr bod cyflwr ffyrdd y sir wedi gwella yn ystod y blynyddoedd diweddar. Teimlwyd y byddai'n fuddiol petai hyn yn cael ei wneud fesul prosiect, gan ymddiheuro am unrhyw anghyfleustra ac egluro pam bod y gwaith yn cael ei wneud a'r buddion tymor hir ar gyfer preswylwyr a'r sir gyfan.

Ar ddiwedd y drafodaeth canmolodd y Pwyllgor y cynnig i ddatblygu strategaeth cynnal a chadw priffyrdd ar gyfer cyfnod y Cyngor newydd. Wrth gefnogi'r cynnig amlygwyd pryderon ynghylch ansawdd yr Asesiad o'r Effaith ar Les a gynhaliwyd ar y cynnig. Er bod yr Aelodau yn teimlo bod 'canlyniadau cadarnhaol' y cynnig wedi eu hasesu'n drylwyr, nid oeddynt yn credu bod digon o sylw wedi ei roi i'r 'canlyniadau negyddol anfwriadol', ac felly nad oedd yr asesiad yn hollol cyfannol. Bu i'r swyddogion gydnabod hyn a chadarnhau y byddent yn diweddarau'r asesiad yn rheolaidd wrth i'r strategaeth a'r prosiectau cysylltiedig ddatblygu.

PENDERFYNWYD: yn amodol ar y sylwadau uchod -

- (i) cefnogi'r dull a gynigir gan y gwasanaeth i gydbwyso'r risg o ffyrdd yn dirywio yn erbyn yr adnoddau ariannol sydd ar gael yn ystod 2017-2022;***
- (ii) ysgrifennu at Lywodraeth Cymru yn gofyn am gymorth ariannol ar gyfer prosiectau gwella ffyrdd penodol y mae'r Cyngor yn cael trafferth eu hariannu yn y sefyllfa ariannol galed sydd ohoni, a all effeithio ar ansawdd gyffredinol rhwydwaith ffyrdd y sir a chael effaith niweidiol ar yr economi leol;***
- (iii) gwahodd Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi a Thrafnidiaeth i gyfarfod y Pwyllgor i drafod cyllid ar gyfer priffyrdd Sir Ddinbych a gogledd Cymru;***
- (iv) cadarnhau ei fod wedi darllen, deall ac ystyried yr Asesiad o'r Effaith ar Les (Atodiad 3) fel rhan o'i ystyriaethau. Amlygwyd y dylai Asesiadau o'r Effaith ar Les gynnwys asesiad mwy cyfannol ar effaith bosibl y cynigion, yn arbennig o ran canlyniadau negyddol anfwriadol y cynigion ar y nodau lles.***

Ar y pwynt hwn (10.45 a.m.) cafwyd toriad am 15 munud.

Ailddechreuodd y cyfarfod am 11.00 a.m.

6 CWYNIION PERFFORMIAD EICH LLAIS (CH2)

Cyflwynodd y Swyddog Cwynion Statudol a Chorfforaethol yr adroddiad a'r atodiadau (a gylchredwyd ymlaen llaw) yn absenoldeb Aelod Arweiniol Datblygu Seilwaith Cymunedol, a adawodd y cyfarfod yn fuan er mwyn mynychu cyfarfod gydag Arweinydd y Tŷ a'r Prif Chwip yn Llywodraeth Cymru – y Gweinidog sy'n gyfrifol am seilwaith digidol, i drafod band eang gwael mewn rhai rhannau o Sir Ddinbych.

Roedd yr adroddiad a'r atodiadau yn darparu trosolwg a dadansoddiad o'r cwynion, canmoliaethau a'r awgrymiadau a dderbyniwyd gan y Cyngor dan bolisi adborth cwsmeriaid 'Eich Llais' yn ystod chwarter 2 blwyddyn adrodd 2017/18. Yn ystod y cyflwyniad tynnodd y Rheolwr Gwella Gwasanaethau sylw'r Pwyllgor at y ffaith bod rhai cynghorwyr, yn anfwriadol, wedi bod yn defnyddio mecanwaith adborth cwsmeriaid 'Eich Llais' i adrodd am ymholiadau/ceisiadau am wasanaeth. O ganlyniad roedd Pennaeth Cwsmeriaid, Cyfathrebu a Marchnata wedi ail-gyhoeddi canllawiau i gynghorwyr ynglŷn â sut i gyflwyno ymholiadau/ceisiadau am wasanaeth, gan bwysleisio pwysigrwydd dilyn y drefn gytunedig er mwyn sicrhau trywydd archwilio cyflawn mewn perthynas â phob cais/ymholiad a dderbynnir. Os dilynir y drefn gywir yna bydd modd i aelodau etholedig ddilyn cynnydd eu cais/ymholiad drwy system EMMA – y system sydd wedi ei datblygu a'i chyflwyno er budd a hwylustod i aelodau etholedig. Cadarnhaodd y Rheolwr Gwella Gwasanaethau bod trafodaethau yn parhau o ran cyflwyno System Rheoli Cysylltiadau Chwsmeriaid. Mae'r Grŵp Prosiect yn datblygu cynllun gweithredu ac mae Tîm Cyfathrebu Corfforaethol y Cyngor yn rhan o'r grŵp hwnnw. Rhagwelir y bydd mwy o wybodaeth ar gael yn y flwyddyn newydd ar broses gyflwyno arfaethedig y system newydd.

Dywedodd y Swyddog Cwynion Statudol a Chorfforaethol bod y Cyngor, yn ystod ail chwarter 2017-18, wedi cyrraedd y 'trothwy rhagoriaeth' o ran delio â chwynion Cam 1 a Cham 2, gan fod pob cwyn wedi ei thrafod o fewn y terfynau amser er gwaethaf derbyn mwy o gwynion na'r chwarter blaenorol. Mae hefyd yn braf clywed bod mwy o ganmoliaethau ac awgrymiadau ar gyfer gwella wedi eu derbyn gan y cyhoedd yn chwarter 2. Mae'r adroddiad yn cynnwys enghreifftiau o ddefnyddio cwynion yn gadarnhaol i wella gwasanaethau. Er y byddai cynnal perfformiad y flwyddyn ar 100% bron yn amhosibl ar gyfer cwynion Cam 1 a Cham 2, roedd y swyddogion yn hyderus y gallai'r Cyngor gyflawni 98% yn Chwarter 3, a chyfradd cyrhaeddiad blynyddol cyfartalog o 98% yn 2017-18.

Mae Atodiad 1 i'r adroddiad yn cynnwys manylion nifer o gwynion Cam 1 a Cham 2 a dderbyniwyd yn erbyn gwasanaethau unigol ynghyd â pherfformiad y Cyngor wrth ddelio â nhw yn chwarter 2, yn ogystal â dadansoddiad o'i berfformiad wrth ddelio â chwynion ar y ddau gam yn ystod cyfnod pedair blynedd.

Mae Atodiad 2 i'r adroddiad yn cynnwys ffurf arfaethedig ar gyfer cyflwyno'r adroddiad ystadegol i'r Pwyllgor yn y dyfodol. Er bod rhai materion angen eu datrys o ran y ffurf newydd, mae'r mater o ran llunio graffiau ac ati yn ddwyieithog a'r wybodaeth a mewnfudir i gorff yr adroddiad wedi ei ddatrys.

Mae Atodiad 3 i'r adroddiad yn cynnwys canlyniadau'r dadansoddiad annibynnol a gynhaliwyd o foddhad preswylwyr a chwsmeriaid ar eu rhyngweithiad gyda'r Cyngor a derbyn y gwasanaethau gofynnol. Mae'r wybodaeth a gesglir ar gyfer y rhan hon o'r ymarfer yn werthfawr iawn i wasanaethau ac yn eu galluogi i wella gwasanaethau a chryfhau eu dulliau cyfathrebu gyda phreswylwyr. Mae Gwasanaeth Cwsmeriaid, Cyfathrebu a Marchnata ar hyn o bryd yn gweithio gyda'r Gwasanaeth TGCh i ddatblygu mecanwaith adrodd penodol i'r gwasanaeth a fyddai'n galluogi'r gwasanaeth i wella'r cyfathrebu gyda phreswylwyr a defnyddwyr gwasanaeth ymhellach.

Wrth ymateb i gwestiynau'r Aelodau, dywedodd y Swyddog Cwynion Statudol a Chorfforaethol a'r Pennaeth Gwella Gwasanaethau y canlynol:

- Nid yw cwynion yn erbyn ysgolion a chwynion yn ymwneud ag addysg yn dod o dan gwmpas Gweithdrefn Gwyno Gorfforaethol 'Eich Llais'. Mae'r rhain yn cael eu trin ar wahân, fel rheol gan yr ysgolion eu hunain neu Swyddog Cwynion y Gwasanaeth Addysg
- Mae cwynion y gwasanaethau cymdeithasol wedi eu trin yn unol â'r canllawiau statudol h.y. eu cydnabod o fewn dau ddiwrnod gwaith a'u datrys o fewn 10 diwrnod gwaith. Er bod proses annibynnol, bydd unrhyw bryder sy'n dod i'r amlwg fel rhan o'r broses gwynion gorfforaethol, a all olygu trosedd yn erbyn oedolion diamddiffyn, yn cael ei atgyfeirio at y Tîm Diogelu Oedolion Diamddiffyn er mwyn iddynt gynnal ymchwiliad brys
- Yn eu barn hwy, mae'n bosibl bod y gwelliant mewn perfformiad mewn perthynas â delio â chwynion yn ganlyniad i Aelodau a swyddogion yn ymrwymo i'r weithdrefn ac yn gweld ei gwerth ar gyfer gwella darpariaeth gwasanaeth
- Mae'r targed 10 diwrnod ar gyfer delio â chwynion yn debyg iawn i'r terfyn amser 10 diwrnod statudol ar gyfer cwynion gwasanaethau cymdeithasol, sef yr amser hiraf y dylai gymryd i ddelio ag unrhyw gŵyn. Ar y cyfan, mae cwynion yn derbyn sylw ac yn cael eu datrys o fewn 10 diwrnod gwaith
Ar hyn o bryd mae saith allan o'r naw ymgynghorydd yn y Ganolfan Gwasanaeth Cwsmeriaid yn siarad Cymraeg. Mae hyn yn galluogi cwsmeriaid/preswylwyr sy'n dymuno cyfathrebu â'r Cyngor yn Gymraeg i wneud hynny ar y pwynt cyswllt cyntaf. Wedi dweud hynny, mae'n bosibl nad fel yna y bydd hi gyda'r gwasanaethau a fydd yn gyfrifol am ddatrys ymholiadau ac ati.

Cododd yr Aelodau bryderon ynghylch rhwystredigaethau Cynghorwyr a'r cyhoedd wrth adael negeseuon ar beiriannau ateb a neb yn eu ffonio'n ôl i roi gwybod iddynt am y cynnydd neu i gydnabod derbyn yr ymholiad. Cytunodd y swyddogion i dynnu sylw pob gwasanaeth at hyn.

Cytunodd y Swyddog Cwynion Statudol a Chorfforaethol i holi pam bod perfformiad y Cyngor wedi lleihau i 60% mewn perthynas â chwynion Cam 2 a chafwyd sylw o fewn y terfynau amser yn ystod Chwarter 3 2016-17.

Ar ddiwedd y drafodaeth dywedodd y Cadeirydd bod Aelod Arweiniol Datblygu Seilwaith Cymunedol wedi gofyn i'w ddiolchiadau i'r Swyddog Cwynion Statudol a Chorfforaethol am ei waith wrth wella perfformiad mewn perthynas a delio â chwynion corfforaethol dan weithdrefn 'Eich Llais' gael eu nodi a'u cofnodi.

PENDERFYNWYD: - yn amodol ar y sylwadau uchod -

- (i) derbyn yr adroddiad ar berfformiad y Cyngor wrth ddelio a chwynion, canmoliaethau ac awgrymiadau a gafwyd dan weithdrefn gwyno gorfforaethol 'Eich Llais' yn ystod Chwarter 2, 2017-18;***
- (ii) derbyn data ar ganlyniadau Ymdrech a Bodlonrwydd Cwsmeriaid Cyngor Sir Ddinbych ar gyfer chwarter 2 2017-18 a sut y defnyddiwyd***

yr wybodaeth honno i wella gwasanaethau i gwsmeriaid y Cyngor a phreswylwyr.

7 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL Y PWYLLGOR ARCHWILIO

Cyflwynodd y Cydlynnydd Archwilio adroddiad (a gylchredwyd ymlaen llaw) a oedd yn gofyn i'r Aelodau adolygu rhaglen waith y Pwyllgor ac yn darparu'r wybodaeth ddiweddaraf ar faterion perthnasol.

Ceir copi o'r 'ffurflen o gynnig gan Aelod' yn Atodiad 2. Gofynnodd y Cydlynnydd Archwilio i'r Aelodau gyflwyno cynigion iddi hi. Mae Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet wedi'i chynnwys yn Atodiad 3 ac mae tabl gyda chrynodeb o benderfyniadau diweddar y Pwyllgor a gwybodaeth am y cynnydd eu rhoi ar waith wedi ei gynnwys yn Atodiad 4.

Dywedodd y Cydlynnydd Archwilio bod sesiwn hyfforddiant ar graffu ar faterion addysg wedi ei threfnu ar gyfer 29 Ionawr 2018 ac anogodd bawb i geisio ei mynychu.

Gofynnwyd i'r Pwyllgor benodi Aelod i gynrychioli'r Pwyllgor ar y Grŵp Monitro Safonau Ysgol. Darperir gwybodaeth am gylch gorchwyl y grŵp yn Atodiad 5. Cynigiodd y Cyng. Ellie Chard y dylid penodi'r Cyng. Arwel Roberts. Bu i'r Cyng. Ann Davies hefyd fynegi diddordeb bod ar y grŵp hwn. Cafodd y ddau gynnig eu heilio ac ar ôl pleidlais, penodwyd y Cyng. Arwel Roberts i gynrychioli'r Pwyllgor ar y Grŵp Monitro Safonau Ysgolion, gyda'r Cyng. Ann Davies yn ddirprwy iddo pan nad yw'n gallu mynychu cyfarfod.

PENDERFYNWYD –

- (i) yn amodol ar y sylwadau a'r diwygiadau uchod, cymeradwyo'r Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol;***
- (ii) penodi'r Cynghorydd Arwel Roberts yn gynrychiolydd y Pwyllgor ar y Grŵp Monitro Safonau Ysgol gyda'r Cyng. Ann Davies yn ddirprwy iddo os nad yw'n gallu mynychu cyfarfod.***

8 ADBORTH GAN GYNRYCHIOLWYR Y PWYLLGOR

Dywedodd y Cyng. Ann Davies ei bod wedi mynychu 'cyfarfod llwybrau ymholi' yn ddiweddar i baratoi ar gyfer cyfarfod Her Gwasanaeth y Gwasanaethau Cymorth Cymunedol. Dywedodd y byddai Gofalwyr Cymru, y Gwasanaeth Pwynt Mynediad Sengl ac amseroedd rhyddhau o ysbytai yn cael eu harchwilio ymhellach yn ystod y cyfarfod Her Gwasanaeth. Dywedodd Pennaeth Gwella Busnes a Moderneiddio wrth y Cyng. Ann Davies bod 'gofalwyr' wedi eu cynnwys yn y Cynllun Corfforaethol newydd a bod gwaith ar y gweill o ran gofalwyr yn Sir Ddinbych.

Dywedodd y Cydlynnydd Archwilio y bydd cofnodion y cyfarfodydd Her Gwasanaeth yn nodwedd reolaidd yn y Briff Gwybodaeth a ddarperir i Aelodau cyn cyfarfodydd pwyllgor.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Aelodau a'r swyddogion am eu gwaith caled a dymuno Nadolig llawen a blwyddyn newydd dda i bawb.

Daeth y cyfarfod i ben am 11:55 a.m.